

Әль-Фараби атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УН ИВЕРСИТЕТ

ЖММ медицина және денсаулық сақтау факультеті

Клиникалық стоматология кафедрасы

ПӘННІҢ ОҚУ ӘДІСТЕМЕЛІК КЕШЕНІ

ZSOPR 5308 Ортодонтия негіздері
Мамандық 6В10104- СТОМАТОЛОГИЯ

Алматы 2025

СИЛЛАБУС
ОРТОДОНТИЯ НЕГІЗДЕРІ
ОСНОВЫ ОРТОДОНТИИ
FUNDAMENTALS OF ORTHODONTICS

1.	Пән туралы жалпы мәліметтер		
1.1	Факультет/мектеп: Жоғары медициналық мектеп	1. 6	Кредиттер саны (ECTS): 6 кредит - 90 сағат
1.2	Білім Беру Бағдарламасы (БББ): 6В10113- СТОМАТОЛОГИЯ 6В10113- СТОМАТОЛОГИЯ 6В10113- DENTISTRY	1. 7	<u>Пререквизиттер:</u> Қалыпты анатомия, клиникалық анатомия, физиология, гистология, морфология, биохимия, микробиология. <u>Постреквизиттер:</u> Клиникалық ортодонтия, хирургиялық стоматология, ортопедия.
1.3	Ббб агенттігі және аккредациялау жылы НААР 2025	1. 8	СӨЖ/СРМ/СРД (саны): сағат
1.4	Ортодонтия негіздері /Основы ортодонтии / Fundamentals of orthodontics	1. 9	СРСП/СРМП/СРДП (саны): 50 сағат
1.5	Сабақ ID-і: 103356 Сабақ коды: AMZ 1212	1. 1 0	<i>Міндетті</i> – иә
2.	Пәннің сипаттамасы		
	Курсты оқу барысында студенттердің қабілеттіктерін қалыптастыру:		

	<p>1) Адамның тіс-жақ жүйесі құрылымының нормасы мен патологиясының белгілерін және балалар мен жасөспірімдердегі тіс-жақ жүйесінің ағзалары мен тіндерінің әртүрлі жас кезеңдеріндегі функционалдық байланысын, балалар мен жасөспірімдердегі тіс-жақ аномалияларының жіктелуін білуін қолдану</p> <p>2) Балалардың және жасөспірімдердің тісжақ ауытқуын зерттеуде функционалды және антропометриялық зерттеу әдістерінің негізгі тәсілдерін қолдану;</p> <p>3) Жақтардың ғаныштық мүсіндердің биометриялық және графикалық зерттеу тәсілін жүргізу;</p> <p>4) Ортодонтиялық стоматологиядағы қосымша (зертханалық-аспаптық) зерттеу әдістерінің нәтижелерін, рентгенограммаларды интерпретациялау негізінде балалар мен жасөспірімдердегі тіс-жақ аномалияларын диагностикалау;</p> <p>5) Балалар мен жасөспірімдердегі тіс-жақ аномалияларын емдеу үшін қолданылатын ортодонтиялық аппараттардың құрылымдық ерекшеліктерін білу;</p> <p>6) Кәсіби терминологияны меңгеру, командада жұмыс істеу дағдыларын көрсету; оқытудағы кемшіліктерді анықтау қабілетін көрсетеді және өз білімі мен дағдыларын үнемі жақсарту стратегияларын жасайды;</p>	
3	Пәннің мақсаты	
	тіс-жақ аномалияларын диагностикалаудың негізгі және қосымша әдістері, ортодонтиялық аппараттардың конструкциялары және ортодонтиялық аппараттарды қолдану кезіндегі тіс-жақ жүйесіндегі өзгерістер туралы жалпы түсініктер саласында білім мен дағдыларды қалыптастыру	
4.	Пән бойынша(3-5) оқу нәтижелері (ОН)	
	Пәннің оқу нәтижелері	Ббб бойынша оқыту нәтижесі, пәнге байланысты оқыту нәтижесі (№ РО из паспорта ОП)
1	Балалар мен ересектердегі тіс-жақ аномалияларының жіктелуі туралы білімді қалыптастырады	Біліктілік деңгейі - 3 Этика мен деонтология принциптерін сақтай отырып, тиімді қарым-қатынас пен емдеу-диагностикалық үрдіс үшін адам мінез-құлқының негізгі принциптері туралы білімді қолдану; мәдени ерекшеліктер мен нәсілдік ерекшеліктерді ескере отырып, пациенттің психологиясы туралы білімді қолдану; командада жұмыс істеу дағдыларын көрсету

2	Балалар мен жасөспірімдердегі тіс-жақ аномалияларын функционалды диагностикалаудың негізгі әдістерін қолдана білу.	Біліктілік деңгейі - 3	Тіс-жақ жүйесінің ауытқулары кезінде негізгі диагностикалық әдістерді қолдану
3	Балалар мен жасөспірімдердегі тіс-жақ аномалияларының антропометриялық диагностикалаудың негізгі әдістерін жүргізу.	Біліктілік деңгейі - 3	Тіс-жақ жүйесі ауытқуларының салыстырмалы диагностикасын жүргізу Тістер мен тістем ауытқуларының жүйелілігін білу
4	Жақтың ғаныштық мүсіндердің биометриялық диагностикасын және жақтың ғаныштық мүсіндердің графикалық диагностикасын жүргізу	Біліктілік деңгейі - 4	Балалар мен жасөспірімдердегі тіс-жақ ауытқуларын емдеу үшін қолданылатын ортодонтиялық аппараттардың құрылымдық ерекшеліктерін білу
5	Қарым-қатынас дағдыларын, топтық жұмыс дағдыларын, диагностикалық және емдеу үрдісін ұйымдастыруды және басқаруды қолданады.	Біліктілік деңгейі - 4	Медициналық емдеуге дейін, оның барысында және одан кейін болатын дәрігер мен науқас арасындағы динамикалық қарым-қатынасты тиімді құру; науқастарға қауіпсіз және тиімді көмек көрсету үшін медициналық ақпаратты ауызша және жазбаша түрде тиімді жеткізу; басқа денсаулық сақтау мамандарымен кәсіби / көпсалалы топта тиімді жұмыс істеу;
5.	Суммативті бағалау әдістері (белгілеңіз (ия – жоқ) / өзіңіздікін көрсетіңіз):		
5.1	Түсініп қолдану үшін MCQ арқылы тестілеу	5.5	Ғылыми жоба НИРС
5.2	Практикалық дағдыларды тапсыру – шағын клиникалық емтихан (MiniCex)	5.6	360 балл - кәсіпқойлық және мінез - құлыққа
5.3	3. СӨЖ – шығармашылық тапсырма	5.7	Аралық бақылау: 1ші этап - Түсініп қолдану үшін MCQ арқылы тестілеу 2ші этап –Практикалық дағдыларды тапсыру – шағын клиникалық емтихан (MiniCex)

6. Пән туралы толық ақпарат					
6.1	Академиялық год: 2025-2026	6.3	Кесте (сабақ күні, уақыт): 8.00 ден 14.00 дейін		
6.2	Семестр: 2 семестр	6.4	Орын (оқу корпусында, кабинет, платформа және қашықтықтан оқыту технологисын(ҚОТ) қолдану арқылы оқыту үшін сілтеме):		
7. Пән жетекшісі / көшбасшысы					
Лауазым		ТАЖ	Кафедра	Байланыс ақпараттары (тел., e-mail)	Емтихан алдында консультация
К.м.н аға оқытушысы		Уатаева А.Т.	Клиникалық Стоматология		Емтихан сессиясының алдында 60 минут ішінде
8. Пәннің мазмұны					
	Тақырыптың атауы			Сағат саны	Өткізу түрі
1.	Ортодонтияға кіріспе. Ортодонтиялық көмекті ұйымдастыру, есеп және құжаттама.			6	Формативті бағалау: 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
2.	Уақытша, ауыспалы және тұрақты тістемдегі тіс-жақ жүйесінің нормасы мен патологиясы туралы түсініктер			6	Формативті бағалау:

			<ul style="list-style-type: none"> 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
3.	Тіс-жақ жүйесі ауытқуларының этиологиясы мен патогенезі.	6	<p>Формативті бағалау:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
4.	Тіс-жақ ауытқуларының жіктелуі. Эндрюс бойынша окклюзияның алты кілті.	6	<p>Формативті бағалау:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
5.	Физиологиялық тістем: ауыспалы және тұрақты тістемнің қалыптасу кезеңі. Тістердің орналасу ауытқулары.	6	<p>Формативті бағалау:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция

6.	Ауытқулардың Энгль бойынша жіктелуі. Сагиттальды жазықтықтағы тістем аномалиясы: дистальды және мезиальды тістем.	6	<p>Формативті бағалау:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
7.	Вертикальды жазықтықтағы тістем аномалиясы. Ашық және терең тістем	6	<p>Формативті бағалау:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
8.	Трансверзальды жазықтықтағы тістем аномалиясы: айқасқан тістем.	6	<p>Формативті бағалау:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
9.	Аралық бақылау 1	6	<p>Суммалық бағалау:</p> <p>2 этап:</p> <p>1ші этап – Түсініп қолдану үшін MCQ арқылы тестілеу - 40%</p> <p>2ші этап – практикалық дағдыларды қабылдау (Dops) - 60%</p>

10.	Клиникалық зерттеу әдістері. Клиникалық ортодонтиядағы рентгенологиялық және цифрлық әдістер.	6	Формативті бағалау: 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
11.	Бетті антропометриялық зерттеу.	6	Формативті бағалау: 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
12.	Балалардағы тіс-жақ аномалияларын биометриялық зерттеу әдістері (Пон –Линдер әдісі)	6	Формативті бағалау: 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
13.	Балалардағы тіс-жақ аномалияларын биометриялық зерттеу әдістері (Коркхауз әдісі) Герлах бойынша сегменттерді өлшеу	6	Формативті бағалау: 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция

14.	Балалардағы тіс-жақ аномалияларын биометриялық зерттеу әдістері. Апикальды негізді Снагина бойынша өлшеу.	6	Формативті бағалау: 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
15.	Тіс доғаларын өлшеу - Хоулей-Гербер-Гербст диаграммасы.	6	Формативті бағалау: 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
16.	Тістерді жылжытудың биомеханикасы.	6	Формативті бағалау: 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
17.	Ортодонтиялық емдеудің жас ерекшеліктері	6	Формативті бағалау: 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция

18.	Аралық бақылау 2	6	Суммалық бағалау: 2 этап: 1ші этап – Түсініп қолдану үшін MCQ арқылы тестілеу - 40% 2ші этап – практикалық дағдыларды қабылдау (Dops) - 60%		
Қорытынды бақылау (экзамен)		Суммалық бағалау: 2 этап: 1ші этап – Түсініп қолдану үшін MCQ арқылы тестілеу - 40% 2-ші этап – ОСКЭ - 60%			
Барлығы		100			
9.	Сабақ бойынша оқыту әдістері (оқытуда қолданылатын оқу мен оқыту тәсілдерін қысқаша сипаттаңыз) Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL				
1	Формативті бағалау әдістері: TBL – Team Based Learning CBL – Case Based Learning				
2	Суммативті бағалау әдістер (5 пунктан): 1. Түсініп қолдану үшін MCQ арқылы тестілеу 2. Практикалық дағдыларды тапсыру – шағын клиникалық емтихан (MiniCex) 3. СӨЖ – шығармашылық тапсырма 4. Ауру тарихын қорғау 5. Ғылыми проект НИРС				

10. Суммативті бағалау			
№	Бақылау формасы	жалпы % дан барлығы % пен	
1	Практикалық дағдыларды қабылдау	30% (чек-парақ бойынша бағаланады)	
2	Аралық бақылау	70%	
Қорытынды АБ1		30 + 70 = 100%	
1	Ауызша жауап	20% (чек-парақ бойынша бағаланады)	
2	Классрум	10% (чек-парақ бойынша бағаланады)	
3	Ғылыми проект НИРС	10% (чек-парақ бойынша бағаланады)	
5	Аралық бақылау	60% (1-ші этап – Түсініп қолдану үшін MCQ арқылы тестілеу - 40%; 2-ші этап – шағын клиникалық емтихан (MiniСех) - 60%)	
Қорытынды АБ2		20+10+10 + 60 = 100%	
9	Емтихан	2 кезең: 1-ші кезең – Түсініп қолдану үшін MCQ арқылы тестілеу - 40% 2-ші кезең – ОСКЭ с СП - 60%	
10	Соңғы бағалау:	ОРД 60% + Емтихан 40%	
10. Бағалау			
Әріптік жүйе бойынша бағалау	Сандық эквивалент	Баллдары (% мазмұны)	Бағаның сипаттамасы (өзгерістер тек факультеттің сапа жөніндегі академиялық комитетінің шешім деңгейінде енгізіледі)

A	4,0	95-100	Өте жақсы. Тапсыраманың ең жоғары стандартынан асып түседі.			
A-	3,67	90-94	Өте жақсы. Тапсырманың ең жоғары стандартына сәйкес келеді.			
B+	3,33	85-89	Жақсы. Өте жақсы. Тапсырманың ең жоғары стандартына сәйкес келеді.			
B	3,0	80-84	Жақсы. Тапсырманың көптеген стандартына сәйкес келеді.			
B-	2,67	75-79	Жақсы. Артығымен жеткілікті. Кейбір материалдарды ақылмен қолданатынын көрсетті.			
C+	2,33	70-74	Жақсы. Қабылдауға болады. Тапсырманың негізгі стандарттарына сәйкес келеді.			
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық. Қабылдауға болады. Тапсырманың негізгі стандарттарының кейбіреулерімен сәйкес келеді.			
C-	1,67	60-64	Қанағаттанарлық. Қабылдауға болады. Тапсырманың негізгі стандарттарының кейбіреулерімен сәйкес келеді.			
D+	1,33	55-59	Қанағаттанарлық. Минимальды қабылданады.			
D	1,0	50-54	Қанағаттанарлық. Минимальды қабылданады. Тапсырманы орындауы және білім деңгейі өте төмен.			
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз. Минимальды қабылданады			
F	0	0-24	Қанағаттанарлықсыз. Тиімділігі өте төмен.			
11.	Оқу ресурстары (толық сілтемені пайдаланыңыз және мәтіндерге/материалдарға қай жерде қол жеткізуге болатынын көрсетіңіз)					

<p>Оқу әдебиеттер</p>	<p>Негізгі: . Колесов М.А. , Л.С. Персин Ортодонтия. Диагностика и лечение зубочелюстно-лицевых аномалий и деформаций. Учебник, Гэотар-Медиа, 2014</p> <p>Лаура Митчелл, Основы ортодонтии, перевод с англ. под редакцией проф. Малыгина Ю.Б., второе издание, «ГЭОТАР-Медиа», 2017</p> <p>Персин Л.С. Ортодонтия. Современные методы диагностики аномалий зубов, зубных рядов и окклюзий, 2017</p> <p>Қосымша: Колесов М.А. , Л.С. Персин Ортодонтия. Диагностика и лечение зубочелюстно-лицевых аномалий и деформаций. Учебник, Гэотар-Медиа, 2014</p> <p>Хорошилкина Ф.Я. Ортодонтия. Лечение зубочелюстно-лицевых аномалий по методу Френкеля : учебное пособие / Ф. Я. Хорошилкина, Ю. М. Малыгин, Л. С. Персин. - М. : МИА, 2011. - 103 с. : цв.ил.</p> <p>Базилян Э.А. Основы ортодонтии в разделе пропедевтической стоматологии: методическая разработка /Э.А. Базилян, Г.И. Лукина, Д.А. Селезнёв.- М.: МГМСУ, 2010.- 41 с.: цв.ил.</p> <p>Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н. Ортодонтия [Текст], учебн.пос./ Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н.- М. Мед.пресс,2008 – стр.53-56</p>
<p>Электрондық ресурстар</p>	<p>Интернет-ресурстары: e-library.kaznu</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. . http://www.damonsystem.md/orthodontic-instruments-ormco-ru/ 2. http://rep.bsmu.by/bitstream/handle/ 3. https://malyshikarlson.ru/stati/klassifikatsiya-uzdechek-yazyka/ 4. https://familydoctor.ru/about/publications/ortodontiya/anomalii-prikusa.html 5. https://www.bsmu.by/downloads/kafedri/k_ortodont/1.pdf 6. https://spectrdent.ru/article/klassifikacija-anomalij-prikusa/
<p>Симуляциялы қ орталықтағы тренажерлер</p>	

Арнайы бағдарламалармен қамтамасыз ету	<p>1. Google classroom – еркін қол жетімді.</p> <p>2. Медициналық калькуляторлар: Medscape, Дәрігердің анықтамасы, MD+Calc – еркін қол жетімді.</p> <p>3. РЦПЗ, МЗ РК Медициналық қызметкерлерге арналған диагностика және емдеу хаттамаларының анықтамалығы : Dariger – еркін қол жетімді.</p>			
12.	Білім алушыға қойылатын талаптар мен бонус жүйесі			
<p>Бонустық жүйе:</p> <p>Болашақ кәсіптік қызмет саласындағы (клиникалық, ғылыми, ұйымдастырушылық және т.б.) ерекше жетістіктері үшін студентке қорытынды бағадан 10%-ға дейін қосымша ұпай қосылуы мүмкін. (Кадераның шешімімен)</p>				
13.	Пән саясаты <i>(части, выделенные зеленым, пожалуйста, не изменяйте)</i>			
<p>Тәртіп саясаты Университеттің Академиялық саясатымен және Университеттің Академиялық адалдық саясатымен анықталады. Егер сілтемелер ашылмаса, ағымдағы құжаттарды Univer IS жүйесінен табуға болады.</p> <p>Академиялық тәртіп ережелері:</p> <p>1) Сыртықы көрініс:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ кеңсе киімдегі стиль (шорты, қысқа юбка, ашық футболкалармен университетке баруға болмайды, емханаға джинсы шалбармен кіруге болмайды.) ✓ таза үтіктелеген халат ✓ медициналық маска ✓ медициналық қақпақ (немесе тияқнақты ілулі ұштары жоқ хиджаб) ✓ медициналық қолғап ✓ ауыстыратын аяқ-киім ✓ ұқыпты шаш үлгісі, ұзын шаштарды түйіп немесе буып жинау қажет қыздар да, жігіттер де. Тырнақтары ұқыпты қысқартылған. Ашық, қара маникюрге тыйым салынады. Тырнақтарды мөлдір лакпен жабуға рұқсат етіледі. 				

- ✓ ТАЖ жазылған бейджик (толық)
- 2) Фонендоскоп, тонометр, сантиметірлік лента мідетті түде болу қажет (пульсоксиметр алуға да болады)
- 3) *Міндетті түрде тіркелген санитарлық (медициналық) кітапша (сабақ басталғанға дейін және уақытында жаңартылып тұруы қажет)
- 4) * Тұмауға және COVID-19 вакцинасына қарсы толық аяқталған курсы растайтын вакцинация паспорты немесе басқа құжаттың болуы қажет
- 5) Жеке гигиена мен қауіпсіздік ережелерін міндетті түрде сақтау
- 6) Оқу үрдісіне жүйелі дайындалу.
- 7) Есеп құжаттарды тияқнақты және уақтылы жүргізу.
- 8) Кафедраның медициналық диагностикалық және қоғамдық іс-шараларына белсенді қатысу.

Медициналық кітапшасы және вакцинасы жоқ студент науқастарды қабылдауға жіберілмейді.

Сыртқы келбетке қойылатын талаптарға сай келмейтін және де күшті/өткір иіс шығатын студенттер себебі мұндай иіс науқаста жағымсыз реакция тудыруы мүмкін (кедергі және т.б.) – науқастарға жіберілмейді!

Кәсіби мінез-құлықтары талаптарға, оның ішінде клиникалық базаның талаптарына сәйкес келмейтін студенттерді сабаққа қабылдау туралы шешімді оқытушы қабылдауға құқылы!

Академиялық тәртіп:

1. Сабаққа немесе таңғы конференцияға кешігіп келуге рұқсат етілмейді. Кешігіп келген жағдайда сабаққа жіберу туралы шешімді сабақты жүргізетін оқытушы қабылдайды. Себепті дәлел болған жағдайда мұғалімге кешігу мен себебін хабарлама немесе телефон арқылы хабарлаңыз. Үшінші кешігуден кейін студент кафедра меңгерушісінің атына кешіктіру себептерін көрсете отырып, түсіндірме хат жазады және сабаққа рұқсат алу үшін деканатқа жіберіледі. Себепсіз дәлелмен кешігіп қалсаңыз, мұғалім ағымдағы бағадан ұпай шегеруге құқылы (әрбір кешігу минуты үшін 1 ұпай)
2. Діни іс-шаралар, мерекелер және т.б. сабақты өткізіп жіберуге, кешігіп келуге және мұғалім мен топты жұмыстан алшақтатуға негізді себеп болып табылмайды.
3. Дәлелді себеппен кешігіп қалсаңыз – топ пен мұғалімнің назарын сабақтан аудармаңыз, үнсіз өз орныңызға барыңыз..

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Сабақтан уақытынан бұрын шығу, сабақ уақытында жұмыс орнынан тыс жерде болу сабаққа келмеу болып саналады. 5. Студенттердің оқу уақытысында (тәжірибелік сабақтар мен кезекшілік кезінде) қосымша жұмыстарға жол берілмейді. 6. Кураторға ескертусіз және дәлелді себепсіз 3-тен көп рұқсат алған (сабаққа қатыспаған) студенттерге оқудан шығару туралы ұсыныспен хаттама ресімделеді. 7. Өткізіліп жіберген сабақтар өтелмейді. 8. Кафедраның клиникалық базаларының ішкі тәртіп ережелері студенттерге толығымен таратылады. 9. Кез келген үлкен жастағы және мұғаліммен (сыныпта) тұрып амандасу. 10. Медициналық мекемелердің (out-doors) және университет аумағында темекі шегуге (соның ішінде вейптерді, электронды темекілерді пайдалануға) қатаң тыйым салынады. Жаза – аралық бақылаудың күші жойылуға дейін, қайталап бұзған жағдайда – сабаққа жіберу туралы шешімді бөлім меңгерушісі қабылдайды. 11. Жынысына, жасына, ұлтына, дініне, жыныстық бағдарына қарамастан әріптестеріне құрметпен қарау. 12. ТБЛ, аралық және қорытынды бақылауларды оқы үшін және MCQ тесттерін тапсыру үшін өзіңізбен бірге ноутбук/таб/планшет болуы керек. 13. Телефондар мен смартфондарда MCQ тесттерін тапсыруға қатаң тыйым салынады. 14. Студенттің емтихан кезіндегі мінез-құлқы «Қорытынды бақылауды өткізу ережесімен», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын өткізу нұсқаулығымен» реттеледі (ағымдағы құжаттар Университет АЖ-ға жүктеледі және жаңартылған сессияның басталуы); «Студенттердің мәтіндік құжаттарын қарыздардың бар-жоғын тексеру туралы ереже».
14	<p>1. Сабаққа үнемі дайындалу:</p> <p>Мысалы, тиісті сілтемелері бар мәліметтердің көшірмесін тіркейді, қысқаша қорытындылар жасайды</p> <p>Оқытудың тиімді дағдыларын көрсетеді, басқа оқытушыларға көмектеседі</p> <p>2. Өз оқуы үшін жауапкершілікті қабылдау:</p>

Мысалы, өзінің оқу жоспарын басқарады, белсенді түрде өзін дамытуға тырысады, ақпараттық ресурстарды сыни тұрғыдан бағалайды

3. Топтық оқуға белсенді қатысу:

Мысалы, талқылауға белсенді қатысады, тапсырмаларды ықыласпен қабылдайды

4. Тиімді топтық дағдыларды көрсету:

Мысалы, бастаманы өз қолына алады, басқаларға құрмет пен ізгілік көрсетеді, түсінбеушілік пен жанжалдарды шешуге көмектеседі.

5. Құрдастарымен сауатты қарым-қатынас жасау:

Мысалы, белсенді тыңдау, бейвербалды және эмоционалды белгілерді қабылдау

Құрметпен қарау

6. Жоғары дамыған кәсіби дағдылар:

Тапсырмаларды орындауға ынталы, көбірек білім алу мүмкіндіктерін ізденеді, сенімді және білікті

Пациенттер мен медицина қызметкерлеріне қатысты этика мен деонтологияны сақтайды.

Субординацияны сақтайды.

7. Жоғары интроспекция:

Мысалы, басқалардан қорғанып немесе кінәламайды, өз білімінің немесе қабілеттерінің кемшіліктерін мойындайды.

8. Сыни ойлауы жоғары дамыған:

Мысалы, гипотеза құру, білімді мысалдарға қолдану, ақпаратты сыни тұрғыдан бағалау, дауыс қорытынды жасау, ойлау процесін түсіндіру сияқты негізгі тапсырмаларды орындау шеберлігін лайықты түрде көрсетеді.

9. Оқу тәртібінің ережелерін түсіністікпен толығымен сақтайды, тиімділікті арттыру мақсатында жақсартуларды ұсынады.

Қарым-қатынас этикасын сақтайды – ауызша да, жазбаша да (чатта және үндеулерде)

	10. Ережелерді толық түсініп, оларды толық орындайды, топтың басқа мүшелерін ережелерді сақтауға шақырады. PRIMUM NON NOCER және дәрігерлік этика принциптерін қатаң сақтайды	
15.	Қашықтықтан/онлайн оқыту – клиникалық тәртіп бойынша тыйым салынады. <i>(части, выделенные зеленым, пожалуйста, не изменяйте)</i>	
	<p>1. Нысанда жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау бағыттарының тізбесін бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2018 жылғы 9 қазандағы No 17513 бұйрығына сәйкес сырттай оқуға және онлайн оқытуға рұқсат етілмейді»</p> <p>Жоғарыда аталған нормативтік құжатқа сәйкес денсаулық сақтау пәнінің коды бар мамандықтар: бакалавриат (6В101), магистратура (7М101), резидентура (7R101), докторантура, (8D101) – экстернат және онлайн оқыту түрінде оқу – болып табылады. рұқсат етілмейді.</p> <p>Осылайша, студенттерге кез келген нысанда қашықтықтан оқытуға тыйым салынады. Сабақ бойынша сабақты пысықтауға студенттің өзіне байланысты емес себептермен және уақтылы растайтын құжатының (мысалы: денсаулығына байланысты ақауы және растайтын құжатты көрсету – медициналық анықтама, сигнал) болуына байланысты ғана рұқсат етіледі. СМП парағы, дәрігер – медициналық консультативтік қабылдауынан үзінді)</p>	
16.	Бекіту және қарау	
Кафедра меңгерушісі		Еркебай Райхан Амангельдиевна
Оқыту сапасы жөніндегі комитет және оқытушылар құрамы	Хаттама №	Қурманова Г.М. Бекіту күні
Декан	Қолы	Калмаханов Сундетгали Беркинович

Сабақ мазмұны және тақырыптық жоспар

№	Тақырып	Мазмұны	Әдебиеттер	Өткізу форматы
	2	3	4	5
1	Ортодонтияға кіріспе. Ортодонтиялық көмекті ұйымдастыру, есеп және құжаттама.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Құжаттаманы жүргізу. 2. Қарым-қатынас дағдылары 3. СанПин режимі бойынша нормативтік құжаттар 	<p>Персин, Л.С. Стоматология детского возраста [Текст]. В 3-х ч.Ч 3. Ортодонтия / Л.С. Персин.- М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2016.- стр.</p> <p>Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н. Ортодонтия [Текст], учебн.пос./ Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н.- М. Мед.пресс,2008 – стр.53-57</p>	<p>Формативті бағалау:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
2	Уақытша, ауыспалы және тұрақты тістемдегі тіс-жақ жүйесінің нормасы мен патологиясы туралы түсініктер	<ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық тексеру (статикалық, динамикалық); 2. Функционалдық бұзылулар, ауыз маңы - ерін, ұрт, ауыз қуысы түбі бұлшықеттерінің парафункциясы; 3. Уақытша, ауыспалы және тұрақты тістем кезінде тістердің дамуы мен шығуы. 	<p>Стоматология детского возраста [Текст]. В 3-х ч.Ч 3. Ортодонтия / Л.С. Персин.- М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2016.- стр. 93-105</p> <p>2. Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н. Ортодонтия [Текст], учебн.пос./ Аболмасов</p>	<p>Формативті бағалау:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау

			Н.Г., Аболмасов Н.Н.- М. Мед.пресс,2008 – стр.	3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
3	Тіс-жақ жүйесі ауытқуларының этиологиясы мен патогенезі.	1. Тіс-жақ жүйесінің ауытқулардың этиологиялық факторлары 2. Тіс-жақ жүйесінің ауытқуларының патогенезі	Персин, Л.С. Стоматология детского возраста [Текст]. В 3-х ч.Ч 3. Ортодонтия / Л.С. Персин.- М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2016.- стр. Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н. Ортодонтия [Текст], учебн.пос./ Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н.- М. Мед.пресс,2008 – стр.53-57	Формативті бағалау: 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
4	Тіс-жақ ауытқуларының жіктелуі. Эндрюс бойынша окклюзияның алты кілті.	1. Тіс-жақ ауытқуларының жіктелуі 2. Тістердің, тіс доғаларының, тістемнің ауытқуларының жіктелуі 3. Тістем түрлері, физиологиялық тістем 4. Эндрюс бойынша окклюзияның алты кілті	Хорошилкина Ф.Я. Ортодонтия. Лечение зубочелюстно-лицевых аномалий по методу Френкеля : учебное пособие / Ф. Я. Хорошилкина, Ю. М. Малыгин, Л. С. Персин. - М. : МИА, 2011. - 103 с. : цв.ил.	Формативті бағалау: 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау

				4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
5	Физиологиялық тістем: ауыспалы және тұрақты тістемнің қалыптасу кезеңі. Тістердің орналасу ауытқулары.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тістердің орналасу ауытқулары: дистопия, тортаномалия, транспозиция 2. Физиологиялық тістем 3. Ауыспалы және тұрақты тістемді қалыптастыру 	<p>Стоматология детского возраста [Текст]. В 3-х ч.Ч 3. Ортодонтия / Л.С. Персин.- М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2016.- стр. 93-105</p> <p>2. Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н. Ортодонтия [Текст], учебн.пос./ Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н.- М. Мед.пресс,2008 – стр.</p>	<p>Формативті бағалау:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
6	Ауытқулардың Энгль бойынша жіктелуі. Сагиттальды жазықтықтағы тістем аномалиясы: дистальды және мезиальды тістем.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ауытқулардың Энгль бойынша жіктелуі 2. Дистальды тістем: этиологиясы, клиникасы, емдеу әдістері 3. Мезиальды тістем: этиологиясы, клиникасы, емдеу әдістері 4. Уақытша, ауыспалы тістем кезеңіндегі емдеу ерекшеліктері 5. Тұрақты тістем кезеңіндегі емдеу ерекшеліктері 	<p>Хорошилкина Ф.Я. Ортодонтия. Лечение зубочелюстно-лицевых аномалий по методу Френкеля : учебное пособие / Ф. Я. Хорошилкина, Ю. М. Малыгин, Л. С. Персин. - М. : МИА, 2011. - 103 с. : цв.ил.</p>	<p>Формативті бағалау:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына

				шағын-конференция
7	Вертикальды жазықтықтағы тістем аномалиясы. Ашық және терең тістем	<ol style="list-style-type: none"> 1. А.И. Бетельман мен А.Я. Катцтың жіктелуі 2. Ашық тістем: этиологиясы, клиникасы, емдеу әдістері 3. Терең тістем: этиологиясы, клиникасы, емдеу әдістері 4. Уақытша, ауыспалы тістем кезеңіндегі емдеу ерекшеліктері 5. Тұрақты тістем кезеңіндегі емдеу ерекшеліктері 	<p>Стоматология детского возраста [Текст]. В 3-х ч.Ч 3. Ортодонтия / Л.С. Персин.- М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2016.- стр. 93-105</p> <p>2. Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н. Ортодонтия [Текст], учебн.пос./ Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н.- М. Мед.пресс,2008 – стр.</p>	<p>Формативті бағалау:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
8	Трансверзальды жазықтықтағы тістем аномалиясы: айқасқан тістем.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Айқасқан тістемнің жіктелуі 2. Айқасқан тістем: этиологиясы, клиникасы, емдеу әдістері 3. Уақытша, ауыспалы тістем кезеңіндегі емдеу ерекшеліктері 4. Тұрақты тістем кезеңіндегі емдеу ерекшеліктері 	<p>Хорошилкина Ф.Я. Ортодонтия. Лечение зубочелюстно-лицевых аномалий по методу Френкеля : учебное пособие / Ф. Я. Хорошилкина, Ю. М. Малыгин, Л. С. Персин. - М. : МИА, 2011. - 103 с. : цв.ил.</p>	<p>Формативті бағалау:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция

9	Аралық бақылау 1	Тәжірибелік дағдыларды қабылдау		
10	Клиникалық зерттеу әдістері. Клиникалық ортодонтиядағы рентгенологиялық және цифрлық әдістер.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық зерттеу әдістері Тістерді рентгендік зерттеу әдістемесі мен техникасы; 2. Тістер мен таңдай тігісінің рентгенографиясын зерттеу; Ортопантомография (ОПТГ). 3. 3D зерттеу. 4. ТРГ талдау әдістері 	<p>Персин, Л.С. Стоматология детского возраста [Текст]. В 3-х ч.Ч 3. Ортодонтия / Л.С. Персин.- М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2016.- стр. 93-105</p> <p>2. Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н. Ортодонтия [Текст], учебн.пос./ Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н.- М. Мед.пресс,2008 – стр.53-56</p>	<p>Формативті бағалау:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
11	Бетті антропометриялық зерттеу.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бетті антропометриялық өлшеу 2. Беттің морфологиялық және физиологиялық биіктігі 3. Бастың ені 4. Антропометриялық талдау 	<p>Хорошилкина Ф.Я. Ортодонтия. Лечение зубочелюстно-лицевых аномалий по методу Френкеля : учебное пособие / Ф. Я. Хорошилкина, Ю. М. Малыгин, Л. С. Персин. - М. : МИА, 2011. - 103 с. : цв.ил.</p>	<p>Формативті бағалау:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция

12	Балалардағы тіс-жақ аномалияларын биометриялық зерттеу әдістері (Пон – Линдер әдісі)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тіс-жақ ауытқуларының биометриялық диагностикасы 2. Тіс доғаларының енін өлшеу. Пон әдісі 3. Уақытша тістем кезінде Долгополова әдісі бойынша өлшеу 4. Тіс қатарының лонгитудинальды ұзындығын өлшеу. 	Персин, Л.С. Стоматология детского возраста [Текст]. В 3-х ч.Ч 3. Ортодонтия / Л.С. Персин.- М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2016.- стр. Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н. Ортодонтия [Текст], учебн.пос./ Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н.- М. Мед.пресс,2008 – стр.137-229	Формативті бағалау: <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
13	Балалардағы тіс-жақ аномалияларын биометриялық зерттеу әдістері (Коркхауз әдісі) Герлах бойынша сегменттерді өлшеу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тіс қатарының ұзындығын өлшеу. Коркхауз әдісі. 2. Герлах бойынша тіс доғасының сегменттерін өлшеу 	Персин, Л.С. Стоматология детского возраста [Текст]. В 3-х ч.Ч 3. Ортодонтия / Л.С. Персин.- М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2016.- стр. Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н. Ортодонтия [Текст], учебн.пос./ Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н.- М. Мед.пресс,2008 – стр.137-229	Формативті бағалау: <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
14	Балалардағы тіс-жақ аномалияларын биометриялық зерттеу әдістері.	1. ИАпикальды базистің енін Снагина әдісі бойынша өлшеу	Персин, Л.С. Стоматология детского возраста [Текст].	Формативті бағалау:

	Апикальды негізді Снагина бойынша өлшеу.	2. Апикальды базистің ұзындығын Снагина әдісі бойынша өлшеу	В 3-х ч.Ч 3. Ортодонтия / Л.С. Персин.- М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2016.- стр. Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н. Ортодонтия [Текст], учебн.пос./ Аболмасов Н.Г., Аболмасов Н.Н.- М. Мед.пресс,2008 – стр.137-229	1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
15	Тіс доғаларын өлшеу - Хоулей-Гербер-Герbst диаграммасы.	1. Графикалық диагностика әдістері 2. Хаулей-Гербер-Герbst диаграммасы	Хорошилкина Ф.Я. Ортодонтия. Лечение зубочелюстно-лицевых аномалий по методу Френкеля : учебное пособие / Ф. Я. Хорошилкина, Ю. М. Малыгин, Л. С. Персин. - М. : МИА, 2011. - 103 с. : цв.ил.	Формативті бағалау: 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
16	Тістерді жылжытудың биомеханикасы.	1. Ортодонтиялық емдеу кезінде тістердің қозғалу түрлері 2. Уақытша және ауыспалы тістем кезеңіндегі ортодонтиялық аппараттар 3. Тұрақты тістем кезеңіндегі	Хорошилкина Ф.Я. Ортодонтия. Лечение зубочелюстно-лицевых аномалий по методу Френкеля : учебное	Формативті бағалау:

		ортодонтиялық аппараттар 4. Тіс-жақ ауытқуларын емдеу кезінде қолданылатын миогимнастика.	пособие / Ф. Я. Хорошилкина, Ю. М. Малыгин, Л. С. Персин. - М. : МИА, 2011. - 103 с. : цв.ил. 3. Базикян Э.А. Основы ортодонтии в разделе пропедевтической стоматологии: методическая разработка /Э.А. Базикян, Г.И. Лукина, Д.А. Селезнёв.- М.: МГМСУ, 2010.- 41 с.: цв.ил.	1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
17	Ортодонтиялық емдеудің жас ерекшеліктері	1. Баланың жасына байланысты тіс-жақ жүйесі құрылымының анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері	.Персин Л. С. Стоматология. Нейростоматология. Дисфункции зубочелюстной системы : учебное пособие / Л. С. Персин, М. Н. Шаров. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2013. - 358 с. : цв.ил. 2. Хорошилкина Ф.Я. Ортодонтия. Лечение зубочелюстно-лицевых аномалий по методу Френкеля : учебное пособие / Ф. Я.	Формативті бағалау: 1. Оқыту әдістерін белсенді қолдану: TBL, CBL 2. Фантомда жұмыс жасау 3. Альбоммен жұмыс жасау 4. СӨЖ тақырыбына шағын-конференция
18	Аралық бақылау 2	Тәжірибелік дағдыларды қабылдау		

Студенттің өзіндік жұмысы

№ р/н	СӨЖ тақырыптары	СӨЖ түрлері	Тапсыру уақыты
1.	Пренатальды онтогенез кезеңінде жақ-бет аймағының морфологиялық ерекшеліктері	Презентация	Аралық бақылау №1
2.	Жаңа туған нәрестенің ауыз қуысының анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері	Презентация	
3.	Тіс-жақ ауытқулары мен деформациялары бар балаларды диспансерлеу	Проектке презентация	
4.	Ортодонтиялық аппаратураның әсерінен парадонт тіндерінің өзгеруі	Презентация	
5.	Тіс-жақ ауытқуларының алдын алудың кешенді әдістері	Реферат/презентация	
6.	Жақ-бет аймағындағы ауытқулардың даму факторы ретінде бұлшықеттердің функционалдық жеткіліксіздігі	Әдебиеттерге шолу	

7.	Тіс-жақ аномалияларының алдын алуға әртүрлі профильдегі дәрігерлердің міндеттері	Науқасты диагностикалау және жүргізу әрекеттерінің алгоритмі	Аралық бақылау №2
8.	Жақтарды өлшеудің заманауи әдістері (3 D сканерлеу)	Клиникалық талдау	

СӨЖді рәсімдеу ережелері

Рефератты рәсімдеу:

Реферат баспа түрінде болу керек, суреттерді, кестелерді қосқанда көлемі 68 беттен кем емес (Times New Roman, кегель 14, интервал 1).

- **Бастапқы беті (мекеме, тақырыбы, орындаушының аты-жөні, топ, оқытушының аты-жөні)**
- **Мазмұны (рефераттың бөлімдері)**
- **Кіріспе (рефераттың мақсаты мен міндеттері, өзекілігі)**
- **Негізгі бөлім (әдебиеттегі деректер бойынша оқытылатын әрбір мәселенің ашылуы, жақшаның ішіне әдебиет көзін көрсету керек) суреттер, кестелер, графиктер осы бөлімде көрсетілуі мүмкін**
- **Қорытынды (Аннотациядағы мәліметтер жинақталып, қорытынды жасалады.)**
- **Қолданылған әдебиеті (Автордың толық аты-жөні, дереккөздің толық аты, жарияланған жылы, беттер саны көрсетілген)**

Мультимедиялық презентациялардың құрылымы

Презентация Power Point бағдарламасы арқылы жасалу керек (25 слайдтан аз емес, 1 слайдта 8 жолдық жазудан артық болмау керек, шрифт Verdana)

- **Бастапқы беті (мекеме, тақырыбы, орындаушының аты-жөні, топ, оқытушының аты-жөні)**
- **Кіріспе (презентацияның мақсаты мен міндеттері, өзекілігі)**

- **Негізгі бөлім (әдебиеттегі деректер бойынша оқытылатын әрбір мәселенің ашылуы, жақшаның ішінеәдебиет көзін көрсету керек) суреттер, кестелер, графиктер осы бөлімде көрсетілу керек**
- **Қорытынды (Аннотациядағы мәліметтер жинақталып, қорытынды жасалады.)**
- **Қолданылған әдебиеті (Автордың толық аты-жөні, дереккөздің толық аты, жарияланған жылы, беттер саны көрсетілген), 8-10 дерек көзінен кем емес**

Ауызша сұрауды бағалау критеріі

Жауаптың сипаты	Балл	Пәндер бойынша құзыреттіліктердің даму деңгейі	Баға ECTS
<p>Қойылған сұраққа толық, егжей-тегжейлі жауап берілді, объект туралы саналы білімнің жиынтығы көрсетілді, оның маңызды және маңызды емес белгілерін және себеп-салдарлық байланыстарын анықтау мүмкіндігін біріктірілген оперативті түсіну арқылы көрінеді. Объекті туралы білім оны түсіну аясында берілген ғылым жүйесінде және пәнаралық байланыста көрсетіледі. Жауап ғылыми тұрғыда құрастырылған, әдеби тілде берілген, логикалық дәлелі бар, студенттің авторлық позициясын көрсетеді. Құзыреттілігін толық меңгерді</p>	96-100	жоғары	A+
<p>Қойылған сұраққа толық, егжей-тегжейлі жауап берілді, объект туралы саналы білімнің жиынтығы көрсетілді, оның маңызды және маңызды емес белгілерін және себеп-салдарлық байланыстарын анықтау мүмкіндігін біріктірілген оперативті түсіну арқылы көрінеді. Объекті туралы білім оны түсіну аясында берілген ғылым жүйесінде және пәнаралық байланыста көрсетіледі. Жауапта терминология орынды қолданылған, әдеби тілде берілген, автордың ұстанымының логикалық дәлелі бар, студент құзыреттілігін толық меңгерген.</p>	90-95	жоғары	A
<p>Қойылған сұраққа толық, жан-жақты жауап берілді, Жауап терминология арқылы әдеби тілде берілген. Жауапта кейбір кемшіліктер болды, олар мұғалімнің көмегімен оқушының өзімен түзетілді. студент құзыреттілігін</p>	76-89	орташа	B

толық меңгерген.			
Қойылған сұраққа жеткіліксіз толық және дәйекті жауап беріледі, бірақ сонымен бірге маңызды және маңызды емес белгілерді және себеп-салдарлық байланыстарды анықтау мүмкіндігі көрсетіледі. Жауап тақырып бойынша терминологияны қолдану арқылы логикалық түрде айтылады. Негізгі ұғымдарды анықтауда оқушының өз бетінше түзетуі қиынға түсетін бір немесе екі қателік болуы мүмкін. Студент құзыреттілігін нашар меңгерген	66-74	төмен	C
Толық емес жауап берілді, баяндау логикасы мен реттілігі айтарлықтай бұзылған. Оқушылардың олардың маңызды және маңызды емес байланыстарын дұрыс түсінбеуінен ашылатын ұғымдар мен құбылыстар теориясының мәнін анықтауда өрескел қателіктер жіберілді. Жауапта қорытынды жоқ, Құзыреттілікті нашар меңгеру	60-65	өте төмен	C
Анықтамаларда елеулі қателермен сұрақтың тақырыбы бойынша шашыраңқы білімді білдіретін толық емес жауап берілді. Бөлшектену және қисынсыз ұсыну бар. Студент құбылыс теориясының бұл ұғымының пәннің басқа объектілерімен байланысын түсінбейді. Қорытынды, нақтылау, баяндау дәлелі жоқ, сөйлеу сауатсыз. Оқытушының қосымша және нақтылау сұрақтары студенттің тек қойылған сұраққа ғана емес, пәннің басқа сұрақтарына да жауабын түзетуге әкелмейді. Құзыреттері дамымаған	0-59	қалыптаспаған	F

**Қарым-қатынас дағдыларымен оқушылардың ауызша
бағалау парағы**

№	Бағалау критеріі	Деңгейі			
		Үздік - 18 балл	Жақсы - 14 балл	Қолайлы - 10 балл	Нашар - 5 балл
1.	Мазмұны. Тақырыптың толық және нақты мазмұнын көрсетті	Тақырыпты түсінгенін көрсетеді, жауап әрқашан фактілермен расталады.	Тақырыптың мазмұнын түсінгенін көрсетеді. Жауаптардың барлығы дерлік фактілермен расталады.	Тақырып бойынша негізгі түсінігін көрсетті. Жауаптар фактілермен расталмады.	Тақырыпқа қатысты кейбір фактілер. Ақпараттың көпшілігі пікір болып табылады.
2.	Білім. Тақырып бойынша білімдерін көрсетті	Тақырыпты терең меңгергендігін көрсетеді. Мұғалімнің барлық сұрақтарына жауап береді, жауаптар тақырыптың тереңдігі мен толықтығымен ерекшеленеді.	Тақырып бойынша жұмыс білімін көрсетеді. Мұғалімнің сұрақтарына қанағаттанарлық жауап берді.	Тақырып бойынша негізгі білімдерін көрсетеді. Жауаптарды қайталау арқылы нұсқаушының сұрақтарына жауап береді - ешқандай қосымша ақпарат бермей.	Тақырып бойынша білімі аз немесе мүлдем жоқ екенін көрсетеді. Нұсқаушының сұрақтарына жауап беру немесе презентацияның кез келген бөлігіне түсініктеме беру мүмкін емес.
3.	Қарым-қатынас. Процестердің мәнін	Негізгі процестер туралы берік білімін көрсетеді, терминологияны	Негізгі процестер туралы білімдерін көрсетеді, терминологияны	Процестер туралы қарапайым білімдерін көрсетеді, терминологияны жеткілікті	Негізгі процестерді аз немесе мүлде білмейтінін көрсетеді.

	түсінгенін көрсетті	меңгереді, түсіндіре алады, қорытынды жасайды, дәлелді жауаптарды толық бере алады.	меңгереді, түсіндіруді, қорытынды жасауды, дәлелді жауап беруді біледі, қателіктерге жол беріледі.	меңгермейді, заттарды қиын жолмен түсіндіреді, қорытынды жасауда қиналады.	Терминологияны білмейді және қорытынды жасай алмайды.
4.	Пікірлер. Тақырып бойынша қосымша мәліметтер бойынша білімдерін көрсетті	Тақырыпты терең меңгергендігін көрсетеді. Тақырып бойынша қосымша мәліметтерге ие болады жауаптар тақырыптың тереңдігі мен толықтығымен ерекшеленеді; Мысалдар қолданады. Барлығымен көз байланысын сақтайды.	Тақырып бойынша жұмыс білімін көрсетеді. Тақырып бойынша қосымша мәліметтерге ие болады жауаптар тақырыптың тереңдігі мен толықтығымен ерекшеленеді; Мысалдар қолданады. Презентация кезінде бірнеше рет көзбен байланыс орнатты.	Тақырып бойынша негізгі білімдерін көрсетеді. Тақырып бойынша қосымша мәліметтері жоқ, жауаптар тақырыптың тереңдігі мен толықтығымен ерекшеленбейді. Мысалдар қолданбайды. Анда-санда бір немесе екі аудитория мүшесімен көз байланысын орнатты	Тақырып бойынша білімі аз немесе мүлдем жоқ екенін көрсетеді. Тақырып бойынша қосымша ақпарат жоқ. Мысалдар қолданбайды. Көрермендердің көзіне де қарамайды. Жазбаларға қарайды
5.	Аудитория: Аудиториямен өзара әрекеттесу қабілетін көрсетті	Аудиторияның кері байланысына негізделген тамаша ырғақ пен жеткізу стилін көрсетеді. Аудиторияның сұрақтары мен пікірлеріне байсалды және мәнерлі жауап береді. Тұсаукесер барысында аудиторияны қызықтырады.	Жақсы ырғақ пен орындау мәнерін көрсетеді. Дыбыс деңгейін, қарқынын және ынтасын бірнеше рет реттедім. Көрермендердің сұрақтарына жауап берді.	Қанағаттанарлық ырғақ пен орындау мәнерін көрсетеді. Аудиторияның сұрауы бойынша қаттырақ сөйлейді. Спикер өзін жайсыз сезінді. Спикер аудиторияның назарын аудару үшін ынта-жігерді немесе қарқынды өзгертуге тырысты.	Аудиторияның реакциясына қарай сөйлеу мәнерін өзгертпеді. Көрермендердің сұрақтарына жауап бере алмады. Спикер аудиторияның қызығушылығын сақтап қалу үшін ешқандай күш жұмсамады.
	Барлығы	90	70	50	30

--	--	--	--	--	--

СӨЖ баллдық-рейтингтік бағасы – шығармашылық тапсырма (максималды 90 ұпай) + ағылшын тілі мен уақытты басқару бойынша бонустар

		20	15	10	5
1	Мәселеге назар аударылған	Ұйымдастырылған бағытталған, нақты клиникалық жағдайды түсіну арқылы негізгі анықталған проблемаға қатысты барлық өзекті мәселелерді көрсетеді.	Ұйымдастырылған, бағытталған, негізгі анықталған проблемаға қатысты барлық мәселелерді көрсетеді, бірақ нақты клиникалық жағдайды түсіну жоқ.	бағдарланбаған, Анықталған негізгі мәселеге қатысы жоқ сұрақтарға алаңдау	Дәл емес, ойды жіберіп алған, маңызды емес деректер.
2	Танымдық, ақпараттылық, әсерлі презентация	Тақырып бойынша барлық қажетті ақпаратты еркін, жүйелі, логикалық түрде толық жеткізді Сәйкес таңдалған өнім пішіні	Барлық қажетті ақпарат қисынды түрде жеткізілді, бірақ шамалы қателіктермен	Тақырып бойынша барлық қажетті ақпарат ретсіз, болмашы қателермен берілген.	Тақырып бойынша маңызды ақпарат көрсетілмейді, өрескел қателер
3	Сенімділік	Материал сенімді түрде анықталған фактілер негізінде таңдалды. Дәлелдемелер деңгейін немесе сапасын түсінуді көрсету	Кейбір тұжырымдар мен тұжырымдар болжамдар немесе дұрыс емес фактілер негізінде тұжырымдалады. Дәлелдердің деңгейі мен сапасы туралы толық түсінік жоқ	Мәселені жеткіліксіз түсіну, кейбір тұжырымдар мен тұжырымдар толық емес және дәлелденбеген деректерге негізделген - күмәнді ресурстар пайдаланылады.	Қорытындылар мен тұжырымдар негізсіз немесе дұрыс емес
4	Логика және жүйелілік	Презентация логикалық және дәйекті, ішкі бірлікке ие, өнімдегі ережелер бірінен соң	Оның ішкі бірлігі бар, өнімнің ережелері бірінен соң бірі жүреді, бірақ дәлсіздіктер бар	Презентацияда жүйелілік пен логика жоқ, бірақ негізгі ойды қадағалап отыруға болады	Бірінен екіншісіне секіреді, негізгі ойды түсіну қиын

		бірі жалғасады және логикалық түрде өзара байланысты.			
5	Әдебиет талдау	Әдеби деректер логикалық байланыста беріледі, негізгі және қосымша ақпараттық ресурстардың терең зерттелуін көрсетеді	Әдеби деректер негізгі әдебиеттің дамуын көрсетеді	Әдеби деректер әрдайым орынсыз бола бермейді, презентациялардың қисыны мен дәлелдерін растамайды.	Мәліметтерді ұсынудағы сәйкессіздік пен кездейсоқтық, сәйкессіздік Негізгі білім жоқ
6	Практикалық маңызы	Жоғары	Маңызды	Жеткіліксіз	Мүлде жеткіліксіз
7	Науқастың мүдделеріне назар аударылған	Жоғары	Бағытталған	Жеткіліксіз	Мүлде жеткіліксіз
8	Болашақ тәжірибеде қолдану мүмкіндігі	Жоғары	Қолдануға болады	Жеткіліксіз	Мүлде жеткіліксіз
9	Баяндаманың анықтығы, баяндаманың сапасы	Power Point немесе басқа электронды гаджеттердің барлық мүмкіндіктері дұрыс, материалды еркін меңгеру, сенімді баяндау тәсілі.	Артық жүктелген немесе жеткіліксіз пайдаланылған көрнекі материалдар, материалды толық білмеу	Көрнекі материалдар ақпараттық емес сенімді түрде есеп бермейді	Не владеет материалом, не умеет его изложить

	(спикердің бағасы)				
бонус	Ағылшын/орыс/қазақ тілдері*	Өнім толығымен ағылшын/орыс/қазақ тілінде жеткізіледі (бөлім меңгерушісі тексереді) Сапасына байланысты + 10-20 ұпай	Өнім ағылшын тілінде дайындалады, орыс/каз тілінде жеткізіледі Сапасына байланысты + 5-10 ұпай (немесе керісінше)	Өнімді дайындау кезінде ағылшын тіліндегі дереккөздер пайдаланылды Сапасына байланысты + 2-5 ұпай	
бонус	Тайм-менеджмент**	мерзімінен бұрын аяқтады 10 ұпай қосылады	Өнім уақытында жеткізілді - ұпайлар берілмейді	Сапаға әсер етпей кешіктірілген жеткізу Минус 2 ұпай	Кеш шығарылды Минус 10 ұпай
Бонус	Рейтинг***	Қосымша баллдар (10 баллға дейін)	<p>Көрнекті жұмыс, мысалы:</p> <p>Үздік топтық қойылым</p> <p>Шығармашылық</p> <p>Тапсырманы орындаудағы инновациялық тәсіл</p> <p>Топтың ұсынысы бойынша</p>		
<p>* - қазақ/орыс топтары үшін – ағылшын тілі; ағылшын тілінде оқитын топтар үшін – тапсырманы орыс немесе қазақ тілінде орындау</p> <p>* Мерзімі – оқытушымен анықталады, ереже бойынша – межелік бақылау күні</p>					

**осылайша, сіз ең көбі 90 ұпай ала аласыз, 90-нан жоғары алу үшін - күтілгеннен жоғары нәтиже көрсету керек

БАҒАЛАУ ПАРАҒЫ
Мүсіндерді Пон және Корхауз бойынша биометриялық өлшеу

Студенттің аты-жөні _____

Топ _____

№ р/н	Бағалау критеріі	Дәрежесі				
		Үздік	Жақсы	Қолайлы	Түзетуді талап етеді	Қолайсыз
1.	Студент мүсінде жоғарғы жақтың тістерінің өлшемін анықтады	10	10	10	10	0
2.	Студент мүсінде төменгі жақтың тістерінің өлшемін анықтады	10	10	10	5	0
3.	Студент мүсінде жоғарғы жақтың кіші азу тістер арасындағы ара-қашықтықты анықтады	10	10	10	5	0
4.	Студент мүсінде төменгі жақтың кіші азу тістер арасындағы ара-қашықтықты анықтады	10	10	10	5	0
5.	Студент мүсінде жоғарғы жақтың үлкен азу тістер арасындағы ара-қашықтықты анықтады	10	10	10	5	0

6	Студент мүсінде төменгі жақтың үлкен азу тістер арасындағы ара-қашықтықты анықтады	10	10	5	5	0
7	Студент мүсінде тіс доғасының алдыңғы бөлігінің ұзындығын өлшейді	10	10	5	5	0
8	Студент мүсінде бойлық/лонгитудинальды ұзындықты анықтайды	10	5	5	5	0
9	Пон бойынша % қатынасты анықтау	10	5	5	5	0
10	Студент сәйкестікті кесте бойынша анықтайды	10	5	5	5	0
	Барлығы	100	85	75	50	0

Оқытушының қолы _____

БАҒАЛАУ ПАРАҒЫ

Мүсіндерді Снагина мен Герлах бойынша биометриялық өлшеу

Студенттің аты-жөні _____

Топ _____

№ р/н	Бағалау критеріі	Дәрежесі				Қолайсыз
		Үздік	Жақсы	Қолайлы	Түзетуді талап етеді	
1.	Студент мүсінде жоғарғы жақтың тістерінің өлшемін анықтады	10	10	10	10	0

2.	Студент мүсінде төменгі жақтың тістерінің өлшемін анықтады	10	10	10	5	0
3.	Студент мүсінде жоғарғы жақтың апикальды базисінің енін анықтады	10	10	10	5	0
4.	Студент мүсінде төменгі жақтың апикальды базисінің енін анықтады	10	10	10	5	0
5.	Студент мүсінде жоғарғы жақтың апикальды базисінің ұзындығын анықтады	10	10	10	5	0
6	Студент мүсінде төменгі жақтың апикальды базисінің ұзындығын анықтады	10	10	5	5	0
7	Снагина бойынша жоғарғы жақ сүйегінің % қатынасын есептеңіз	10	10	5	5	0
8	Снагина бойынша төменгі жақ сүйегінің % қатынасын есептеңіз	10	5	5	5	0
9	Студент тіс доғасының сегменттерін өлшейді	10	5	5	5	0
10	Студент тіс доғасы сегменттерінің пропорционалдығын анықтайды	10	5	5	5	0
	Барлығы	100	85	75	50	0

Оқытушының қолы _____

БАҒАЛАУ ПАРАҒЫ
Аралық бақылау № 1 және 2

№ р/н	Бағалау критеріі	Дәрежесі			
		Үздік	Жақсы	Қолайлы	Түзетуді талап етеді

1.	Клиникалық жағдайды қарастырғаннан кейін мен жетекші белгілерді анықтады	10	7	5	0
2.	Қосымша диагностикалық әдістерді таңдауды негіздеді	10	7	5	0
3.	Алынған немесе бар физикалық тексеру нәтижелері түсіндірді	10	8	5	0
4.	Қосымша тексеру әдістерінен алынған нәтижелері түсіндірді	10	7	5	0
5.	Клиникалық көрінісі ұқсас ауруларды анықтады	10	7	5	0
6.	Дифференциалды диагностиканы логикалық түрде жүргізді және ұқсас аурулар негізді түрде алып тастады	10	8	5	0
7.	Дәлелді клиникалық диагнозды қойды	10	8	5	0
8.	Тиісті мамандармен кеңесу қажеттілігін дәлелдеді	10	7	5	0
9.	Емдеу әдісін, қажетті фармацевтикалық препараттарды және физиоёмді таңдау себебін негіздеді	10	8	5	0
10.	Тапсырманы орындау барысында оқытушының сұрақтарына жауап беру қабілетін көрсетті	10	8	5	0
	Барлығы	100	75	50	0